

Rychlý úsudek (5.4.2014)

Lidský mozek je uzpůsoben k tomu, aby neustále sbíral, třídil a hodnotil nejrůznější informace. Čím rychleji, tím lépe. Tedy za předpokladu, že onen rychlý hodnotící výstup není fatálně chybný, jak známe z mnohých po léta tradujících se posledních vět člověka.

Častěji než o život ale jde v lepším případě o to, že ze sebe uděláme pitomce, v horším případě, že se můžeme někoho dotknout, a to třeba jen proto, že jsme ve svém hodnocení vycházeli z nedostatečných či mylných informací, nebo že jsme je nesprávně vyhodnotili. Z rychlého úsudku se tak snadno stane rychlý odsudek.

Jako se mi třeba nedávno stalo s těmi ve vodě rozpustnými roličkami od toaletního papíru. Od té doby jsem prošla osvětou. Rolička prý je vytvořena z celulózy a to prý vodě nevádí. Jelikož chemie a já jsme nikdy nebyly kamarádky, snažila jsem se v oblasti celulózy dodatečně vzdělat, ale ve Wikipedii jsem ztroskotala už na první větě: „Celulóza (dříve běžně *celulosa*) je polysacharid sestávající z beta-glukózy.“

Jelikož se ale nikdo erudovaný nikde proti tvrzení o neškodnosti celulózy ve vodě neozval, budu tomu věřit, a odvolávám tedy svůj odsudek v bodě škodlivosti roliček, ale prozatím si ho ponechám v bodě předraženosti. I když je pravda, že jsem od té doby nenarazila na tak

extrémně drahý papír, jako poprvé, přesto jsou zatím ceny tohoto výrobku vyšší, než tomu bývalo před rozpustností roliček.

Když se člověk takhle podobně „utne“, přemýšlí pak, zda by bývalo nebylo lepší, kdyby byl zticha. Ještě hlouběji o tom přemýšlí v případě, kdy se vyjádří k nějakému prezentovanému názoru, příhodě, postoji, skutečnosti. Měl vůbec mluvit o tom, že to vnímá jinak, že nesouhlasí? Nedotklo se to někoho? Neměl volit jiná slova? Neměl radši mlčet?

Jenže když se nikdo k ničemu nevyjádří, nemůže vzniknout žádná zpětná vazba, která často vede k vyjasnění, zpřesnění, nebo nasměruje myšlení jiným směrem, což je pozitivní. Mlčení z taktu se také často může zaměnit za nezájem či lhostejnost.

Co je správné? Co dokáže člověka posunout víc? Vyjádřený úsudek, který může být vnímán jako odsudek, který může zranit, nebo ticho, které může znamenat cokoli?

Co je lepší?

(5. 4. 2014, Neviditelný pes - Zvířetník)

http://neviditelnypes.lidovky.cz/105x148-rychly-usudek-0a3-/p_zviretnik.aspx?c=A140404_162517_p_zviretnik_dru

{fshare}